

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти

Затверджено
На засіданні кафедри спеціальної освіти
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.)

Завідувач кафедри _____ М.І. Породько

Силабус з навчальної дисципліни «Спеціальна психологія»,

Силабус з навчальної дисципліни «Спеціальна психологія », що викладається в межах ОПП
Корекційна психопедагогіка першого(бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності А6 Спеціальна освіта спеціалізація А6.02 корекційна психопедагогіка

Львів 2025 р.

**Силабус курсу Спеціальна психологія
2025 навчального року**

Назва курсу	Спеціальна психологія
Адреса викладання курсу	вул. Тугана Барановського 7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультету педагогічної освіти кафедри спеціальної освіти
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Для студентів спеціальності «спеціальна освіта» 016, спеціалізації А6.02 корекційна психопедагогіка
Викладачі курсу	Кандидат психологічних наук, доцент кафедри спеціальної освіти Андрейко Б.В.
Контактна інформація викладачів	e-mail : bogdanaandrejko@gmail.com Посилання на сторінку курсу: https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/spetsialna-psykholohiia-1-kurs
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю).
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб формувати професійний підхід до психологічного супроводу дітей з особливими потребами, які мають різні варіанти порушення розвитку різної важкості (порушення зору, слуху, опорно-рухового апарату, мовлення, затримку розумового розвитку, аутизм, гіперкінетичний синдром та ін.). Тому у курсі представлено як огляд концепцій дизонтогенезу, так і методи психологічної діагностики дітей з особливими потребами, а також технології психокорекційної роботи з дітьми із порушеним психофізичним розвитком
Коротка анотація курсу	Дисципліна «спеціальна психологія» є дисципліною зі спеціальності «спеціальна психологія», яка викладається в 2 семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни «Спеціальна психологія» є висвітлення основних закономірностей та особливостей розвитку осіб із психофізичними порушеннями, організації комплексної психологічної діагностики, психологічної допомоги дітям з особливими потребами, а також засад ефективного навчання, виховання та розвитку в умовах інклюзивного освітнього простору.
Компетентності (за освітньою програмою) Загальні компетентності	ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

	<p>ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК-11. Здатність розуміти, поважати та захищати права, інтереси й обов'язки як здорової людини так і людей з інтелектуальною недостатністю, усвідомлювати та відчувати себе частиною суспільства.</p>
	<p>СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.</p> <p>СК-9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.</p> <p>СК-17. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження, враховуючи життя людей у воєнних умовах.</p> <p>СК 19. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій</p> <p>СК 20. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову)</p> <p>СК 21. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту</p>
Програмні результати навчання (за освітньою програмою)	<p>РН 1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.</p> <p>РН 4. Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.</p> <p>РН 6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуальнотипологічних відмінностей.</p> <p>РН 8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.</p> <p>РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.</p> <p>РН 19. Створювати відповідний клімат у корекційно-педагогічному та інклюзивному середовищі.</p> <p>РН 20. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження</p> <p>РН 21. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій</p>

**Література для вивчення
дисципліни**

Основна література

1. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24-34.
2. Скрипник Т.В. Феноменологія аутизму: Монографія. – К.: Видавництво “Фенікс”, 2010. – 320 с.
3. Андрейко Б.В. Соціальні проблеми, що детермінують емоційні стани батьків дитини з порушенням розвитку / Андрейко Б.В. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: психологічні науки. Вип.1. 2016. С. 156-160.
4. Андрейко Б.В. Несприятливий прогноз розвитку дитини раннього віку / Андрейко Б.В. // Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Т. 3. Вип. 11. 2015. С. 201-218.
5. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини / Андрейко Б.В. // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24-34.
6. Андрейко Б.В. Психологічна допомога батькам дітей з порушенням розвитку // «Психологія і особистість»: зб. наук. праць, Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка. № 2 (10), ч. 2. 2016. С. 58-64.
7. Андрейко Б.В., Гриневич Х.П. Особливості психічних процесів дітей молодшого дошкільного віку з гіперактивним розладом та дефіцитом уваги / Б. В.Андрейко, Х.П. Гриневич // Збірник студентських наукових досліджень «Освітній альманах». – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. – Вип. 2. – 237 с. – С. 39-49. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:https://pedagogy.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/03/Osvitniy-al-manakh_Vypusk-2_2019rik.pdf
8. Андрейко Б.В., Біль А.Р. Психологічні особливості міжособистісного спілкування дітей дошкільного віку з гіперактивним розладом з дефіцитом уваги /Андрейко Б.В., Біль А.Р. // Науковий журнал причорноморського науково-дослідницького інституту економіки та інновацій. м. Херсон, 2020. – Вип. 21. Т.2. – 237 с. – С. 53-56. [Електроннийресурс].Режимдоступу:[Випуск№21\(2020\)/http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/21/part_2/13.pdf](http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/21/part_2/13.pdf)
9. Андрейко Б. В., Гриневич Х. П. Особливості розвитку емоційної сфери у дітей старшого дошкільного віку із затримкою психічного розвитку /Андрейко Б. В., Гриневич Х. П. // Науковий журнал причорноморського науково-дослідницького інституту економіки та інновацій м. Херсон, 2020. – Випуск №23, Том. 1. – 227 с. – С. 52-54. [Електроннийресурс].Режимдоступу:http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/23/part_1/23-1_2020.pdf
10. Даниелс Е. Р. Залучення дітей з особливими потребами до загальноосвітніх класів / Елен Р. Даниелс, Кей Стаффорд. – Львів, 2000. –255 с.
11. Основи дефектології : навчальний посібник для студ. вищ. пед. навч. закладів / [І. М.Маруненко, В. І. Бобрицька, Є. О Неведомька, З.Ф. Сіверс]; КМПУ ім. Б. Д. Грінченка. - Вид. 2-е,стереотип.— Київ, 2006. — 144 с.
12. Діти з затримкою психічного розвитку та їх навчання: Навчальний посібник для педагогів і шкільних психологів: [Текст] / Т.Д. Ляшенко, Н.А. Бастун, Т.В.Сак. — К.:ІЗМН, 1997. — 128 с.
13. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. - 265с

	<p>14. Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами: зб. наукових праць. — К.: Університет «Україна», 2010. — № 7(9). — 561 с.</p> <p>15. Бондар Є.О. Виховання осіб з психофізичними вадами як соціальна проблема / Є.О. Бондар // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами: зб. наук. пр. — К.: Університет "Україна", 2004.</p> <p>16. Бондар В.І., Золотоверх. Історія олігофренопедагогіки: Підручник. — К.: Знання, 2007. — 375 с.</p> <p>17. Бондар В.І. Проблеми корекційного навчання у спеціальній педагогіці: Навч. посіб. — К.: Наш час, 2005. — 176 с.</p> <p>18. Островська К. О. <u>Засади комплексної психолого-педагогічної допомоги дітям з аутизмом</u> : монографія / К. О. Островська. — Львів : «Тріада плюс», 2012 – 520 с.</p> <p>19. Островська К.О. <u>Формування соціальних компетенцій у дітей з розладами спектра аутизму. Розділ колективної монографії «Психологія професійної безпеки технології конструктивного самозбереження особистості»</u> / за ред. Ж.Вірної. – Луцьк: Вежа-Друк, 2015. – С.578-587.</p> <p style="text-align: center;">Додаткова:</p> <p>1. Андрейко Б.В., Химко М.Б. Психотерапевтична робота з батьками дітей з особливими потребами та робота з проблемною поведінкою/ Андрейко Б.В., Химко М.Б. // Психологічний часопис. Науково-практичний журнал Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. №. 2(4). 2016. С. 31-43.</p> <p>2. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. - 265с.</p> <p>3. Островська К.О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник, 2006. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 110 с.</p> <p>4. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами: Навчально-методичний посібник / За заг. ред. Колупаєвої А.А. – К.: – ТОВ ВПЦ «Літопис –ХХ» - 2010.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <p>http://mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/diti-z-osoblivimi-potrebami/ http://www.chl.kiev.ua/default.aspx?id=5718 http://www.openlife.lviv.ua/ http://www.dcp.com.ua/ http://ehttp://naiu.org.ua/ducation-inclusive.com/ https://www.facebook.com/vgonaiu/</p>
Тривалість курсу	120 год.
Обсяг курсу	94 год на денному (16 лекцій, 32 практичних, 72 с.р.), на заочному 21 год (6 лекцій 8 практичних)
Очікувані результати навчання	В результаті вивчення даного курсу студент повинен мати знання:

	<ul style="list-style-type: none"> - про предмет, завдання, методи та історію розвитку спеціальної психології, її основні напрями; - основні принципи спеціальної психології як науки та її категоріально-понятійний апарат; - концептуальні положення вчених, педагогів, психологів з проблем виховання, навчання та розвитку дітей з розладами розвитку; - специфіку розвитку дітей з різними видами дизонтогенезу; - способи діагностики та корекції різних виявів порушень у розвитку. <p>вміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати складну структуру дефекту, виділяти первинні, вторинні та третинні порушення розвитку; - здійснювати комплексну діагностику психофізичних особливостей дітей з розладами розвитку: психічних процесів, особистісної сфери, особливостей міжособистісної взаємодії, соціально-психологічної адаптації та ін. - визначати потенційні можливості розвитку особистості дитини з особливими потребами; - складати індивідуальні програми психолого-педагогічного супроводу дитини з обмеженими можливостями в умовах інклюзивного навчання в різних навчальних закладах дошкільної, шкільної, професійної освіти; - визначати ефективні шляхи та засоби профілактики психофізичних порушень; <p>навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вирішення психолого-педагогічних задач диференційної діагностики, корекції та реабілітації осіб з особливими потребами
Ключові слова	Дизонтогенез, стійкий загальний недорозвиток, дисгармонійний розвиток, нозологія, мкх ІІ, порушення розвитку, спеціальна освіта, аутизм, гіперактивність, психокорекція, програми розвитку, психодіагностичний інструментарій.
Формат курсу	Очний
Теми	Подано у формі СХЕМИ КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	іспит в кінці семестру тестовий moodl, https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=4074
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін: загальна психологія, вікова психологія, психологія розвитку, достатніх для сприйняття категоріального апарату та розуміння джерел з курсу « Спеціальної психології ».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Інформаційно-рецептивний метод, метод проблемного викладу, навчальна дискусія, розв'язання психологічних задач; складання інтелектуальних карт, практико-спрямовані завдання. При цьому навчання є студентоцентричним та здійснюється через залучення до активної практичної діяльності. Зокрема, для активізації навчального процесу передбачено застосування інтерактивних методів навчання з використанням новітніх мультимедійних технологій (робота при логопедичних обстеженнях, командна робота). Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технік викладання і навчання: <i>Пояснювально-ілюстративний метод:</i> лекція у формі розповіді – для пояснення складного теоретичного та (або) великого за обсягом навчального матеріалу. <i>Репродуктивний метод:</i> відтворення і повторення способу діяльності за сформованим динамічним стереотипом дій – для засвоєння основних понять. <i>Активні методи навчання:</i> послідовна й цілеспрямована постановка перед студентами завдань, розв'язуючи які вони активно засвоюють нові знання. <i>Метод проблемного викладу навчального матеріалу:</i> створення проблемних ситуацій, надання допомоги студентам під час аналізу та подальшого спільного розв'язання поставлених завдань. <i>Частково-пошуковий метод:</i> залучення студентів до самостійного розв'язання пізнавального завдання. При цьому студенти опановують різні способи пошуку інформації, формують переконаність в істинності нових знань, аналізують достовірність отриманих результатів та можливі помилки та труднощі.

	<p><i>Дослідницький метод:</i> залучення студентів до самостійного розв'язання завдання наукового характеру з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p><i>Наочні методи:</i> ілюстрування, демонстрування, комп'ютерна презентація тощо.</p> <p><i>Робота з навчально-методичною літературою,</i> науковими джерелами і електронними ресурсами (конспектування, тезування, анотування).</p> <p><i>Методи організації самостійної роботи:</i> розв'язання завдань, виконання проєктів, індивідуальних і командних творчих завдань. Лекції органічно поєднуються не лише з практичними заняттями, а й із самостійною роботою, яка полягає в самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу, підготовці до практичних занять, пошуку необхідної інформації, підборі та огляді літературних джерел за заданою тематикою, виконанні індивідуальних завдань тощо.</p>																											
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Мультимедійне обладнання, мультимедійна дошка, комп'ютер, фліпчарт, маркери, доступ до мережі Інтернет, робота в програмі Teams / Zoom</p>																											
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Використання ІІІ рекомендовано для наведення прикладів чи більш обширного ілюстрування процесів і явищ що вивчаються, створення проблемних ситуацій при обговоренні. Доцільно посилатись для знаходження альтернативного пояснення сутності розгляду, як допомогу при створенні питань для дискусії і аналізу даних. Основна умова – сприймати критично результати ІІІ.</p> <p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <ul style="list-style-type: none"> - практичні заняття : 28% семестрової оцінки; максимальна кількість балів -28 - індивідуальне завдання- 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 10 - контрольні заміри (модулі): 12% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 12 - іспит 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100</p> <table border="1" data-bbox="480 873 1961 1214"> <thead> <tr> <th rowspan="3">Модульний контроль</th> <th colspan="5">Максимальна оцінка в балах</th> </tr> <tr> <th colspan="3">Поточний контроль (ПК)</th> <th rowspan="2">Конт-рольний захід (КЗ) - іспит</th> <th rowspan="2">Підсумкова оцінка (ПК+КЗ)</th> </tr> <tr> <th colspan="2">Практичні (семінарські) заняття</th> <th>Індивідуальний проєкт (тренінг)</th> <th>Разом балів (ПК)</th> </tr> <tr> <th>Аудиторна робота</th> <th>Контрольна робота</th> <th></th> <th></th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2 семестр всього, у тому числі</td> <td>28</td> <td>12</td> <td>10</td> <td>50</td> <td>50</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Оцінювання практичних занять. Студенти виконують практичні роботи. За практичну роботу на семінарських заняттях, студент може максимально отримати 28 балів (відповіді на заняттях відповідно до тем, які представлені в силабусах). Студенти повинні виконати 1 індивідуальний проєкт. Таким чином, максимально за практичні роботи упродовж семестру можна отримати 38 балів, та 12 балів за контрольну роботу, що в сумі становить 50 балів.</p> <p>Семінарські / самостійні: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 (з навчальної дисципліни передбачено виконання системи завдань, адекватність та повнота розв'язання яких оцінюються в діапазоні 2-4-х. Їх кількість та зміст представлені в схемі навчальної дисципліни. Студенти ознайомлюються з критеріями оцінювання завдань до їх виконання в усній</p>	Модульний контроль	Максимальна оцінка в балах					Поточний контроль (ПК)			Конт-рольний захід (КЗ) - іспит	Підсумкова оцінка (ПК+КЗ)	Практичні (семінарські) заняття		Індивідуальний проєкт (тренінг)	Разом балів (ПК)	Аудиторна робота	Контрольна робота				2 семестр всього, у тому числі	28	12	10	50	50	100
Модульний контроль	Максимальна оцінка в балах																											
	Поточний контроль (ПК)			Конт-рольний захід (КЗ) - іспит	Підсумкова оцінка (ПК+КЗ)																							
	Практичні (семінарські) заняття		Індивідуальний проєкт (тренінг)			Разом балів (ПК)																						
Аудиторна робота	Контрольна робота																											
2 семестр всього, у тому числі	28	12	10	50	50	100																						

формі або в додатку до завдання (Moodle). Максимальну кількість балів, яку студент може отримати на конкретному занятті, викладач повідомляє на його початку. Остаточний бал за кожне заняття розраховується як сума балів за обов'язкові до виконання завдання, а також навчальну активність впродовж заняття (доповнення, відповіді на запитання, активна участь у навчальній дискусії, навчальна ініціатива, виконання завдань безпосередньо під час заняття тощо).

Як приклад, 4 – відповідь повна та аргументована, вірно обґрунтовано детермінацію психічних проявів, якісно, з дотриманням вимог виконано завдання самостійної роботи; 3 – відповідь повна, але студент припускається незначних помилок, обґрунтовує детермінацію психічних проявів, якісно, з дотриманням вимог виконав завдання самостійної роботи; 2 – студент відтворює загальні положення, володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, допускає неточності у тлумаченні теоретикоприкладних аспектів розгляду психічних проявів, вміє використовувати знання в стандартних ситуаціях; 1 – студент відтворює загальні положення програмного матеріалу, демонструє знання на репродуктивному рівні; припускається помилок у тлумаченні теоретикоприкладних аспектів розгляду психічних проявів, завдання виконав неякісно; 0 – студент відтворює загальні положення, але не вміє їх обґрунтувати та конкретизувати, завдання самостійної роботи не виконав. Студенти повинні бути готові до групового контролю на семінарських заняттях (фронтальне опитування, дискусія, тестовий контроль знань тощо); **Самостійна робота.** Зміст самостійної роботи для студентів денної та заочної форм навчання: 1. Поглиблене вивчення питань тем за методичними вказівками викладача. 2. Систематичне опрацювання лекційного матеріалу, запропонованої базової та допоміжної літератури з питань курсу. 3. Систематична підготовка до семінарських занять відповідно до запропонованих планів їх проведення (переліку питань). 4. Самостійна підготовка до модульного контролю.

Екзамен тести в системі Moodle – 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50. Якщо іспит тестовий, то максимальна кількість балів 50, виставляється на основі підрахунку кількості правильно виконаних тестових завдань різних типів (в системі Moodle). Якщо іспит відбувається в усній формі, то в білетах пропонується 3 питання: два теоретичних (по 15 балів) та 1 практичне (20 балів). Під час оцінювання враховується: 1) наявність та характер засвоєння знань (рівень усвідомлення, міцність запам'ятовування, обсяг, повнота та точність знань); 2) якість актуалізації знань (логіка мислення, аргументація, послідовність і самостійність викладу); 3) рівень володіння відомими прийомами аналізу організаційних аспектів управлінської діяльності, сформованості умінь та навичок використання засвоєних знань; 4) прояв творчості й самостійності. Змішаний формат передбачає виконання тестових завдань (в системі Moodle) – 30 балів та усна відповідь на одне практико-спрямоване завдання (20 балів). Підсумкова максимальна кількість балів 100.

Результати навчання, здобуті у неформальній та інформальній освіті, зараховуються відповідно до «Порядку визнання у Львівському національному університеті імені Івана Франка результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті». Оцінюються результати відповідною кількістю балів, яку визначено для конкретної теми чи змістового модуля цієї освітньої компоненти.

Академічна доброчесність: Очікується, що завдання самостійної роботи до кожної теми, виконані здобувачами вищої освіти, будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливого порушення академічної доброчесності. Виявлення ознак порушення академічної доброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання запланованих видів навчальної роботи. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів з усіх запланованих видів навчальної роботи. Засвоєння здобувачами вищої освіти змісту освітньої компоненти перевіряється через такі форми оцінювання: поточне усне опитування (фронтальне / індивідуальне), програмований

	<p>контроль знань, експрес-опитування, розв'язання психологічних задач, формувальне оцінювання (само- та взаємооцінювання, особиста рефлексія), аналіз виконаних завдань, оцінювання завдань самостійної</p> <p>Зміст індивідуального завдання, проекту: Підготовка психотренінгу з батьками та дітьми з порушенням мовлення, з елементами психодіагностики. Оцінювання індивідуального проекту. Студенту пропонується виконати індивідуальний проект, максимальна оцінка якого становить 10 балів. Жодні форми академічної доброчесності не толеруються</p>
<p>Питання до екзамену.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет та завдання спеціальної психології. 2. Галузі спеціальної психології. 3. Міжпредметні зв'язки спеціальної психології з іншими науками. 4. Історія розвитку спеціальної психології в Європі, США. 5. Історичні етапи розвитку спеціальної психології в Україні. 6. Діяльність Лікарсько-педагогічного інституту (м. Київ) під керівництвом І.О. Сікорського. 7. Внесок Л.С. Виготського у розробку дефектології та спеціальної психології. 8. Внесок І.О. Соколянського у розвиток тифлосурдопедагогіки. 9. Сучасна проблематика спеціальної психології в Україні. 10. Сучасний етап розвитку спеціальної психології: від ізоляції до інтеграції та інклюзії. Досягнення та пріоритети. 11. Процес компенсації та резервні можливості вищої нервової діяльності. 12. Розуміння компенсації на різних рівнях (біологічному, психологічному, психо-соціальному, соціальному); 13. Поняття «зона актуального розвитку», «зона найближчого розвитку». 14. Структура дефекту. 15. Вчення про компенсації. 16. Основні параметри аналізу та основні форми дизонтогенезу (за Ушаковим, ковальовим; за Лебединським). 17. Закономірності дизонтогенезу (загальні, модально-специфічні, модально неспецифічні). 18. Критичні періоди та чинники порушення психофізичного розвитку (внутрішньоутробний період, пологи, критичні періоди новонародженого). Ендогенні (хромосомні та генні аберації), екзогенні (фізичні, хіміко-біологічні) чинники порушення внутрішньоутробного розвитку. 19. Чинники, пов'язані із протіканням пологів (передчасні або протерміновані пологи; затяжні чи стрімкі пологи, загалом – ускладненні, довгий безводний період під час пологів, пологові травми- ішемія, гіпоксія, ішемічно-гіпоксичне ураження ЦНС тощо). 20. Чинники, пов'язані з періодом раннього дитинства: хвороби, перенесенні в ранньому дитинстві (менінгіт, енцефаліт, кір, скарлатина тощо); інтоксикації, зокрема, лікарськими препаратами; травматичні ураження, зокрема, черепно-мозкові травми, пухлинні процеси, хронічні соматичні захворювання. 21. Психосоціальні –психологічні та чинники найближчого соціального оточення, які можуть ускладнювати порушений розвиток. 22. Принципи психологічної діагностики дітей з особливими потребами (Виготський, Рубінштейн, Волков, Козьявкін). 23. Методи психологічної діагностики дітей з особливими потребами (спостереження, опитування, метод катмнестичної бесіди, експеримент, тестування, аналіз продуктів діяльності). 24. Вимоги до складання психолого-педагогічного заключення та основні його складові. 25. ргаація діагностичної роботи 26. Поняття «інвалід», «інвалідність», параметри оцінки ступеня інвалідизації людини.

27. Бар'єри, які ставить перед людиною інвалідність.
28. Моделі реабілітації людей з особливими потребами (медична, соціальна, політична, модель «культурного плюралізму».
29. Психологічний супровід ДЗОП. Основні напрямки виховання і навчання дітей з особливими потребами.
30. Причини порушення слуху. Класифікація порушень слуху, групи осіб з розладами слуху.
31. Закономірності психічного розвитку глухих і слабочуючих дітей.
32. Особливості психофізичного розвитку осіб з розладами слуху (порушення моторики, перцептивні особливості, особливості Розуміння норми та аномалії у психофізичному розвитку особистості).
33. Умови нормального розвитку за О.Р. Лурією.
34. Складна уваги, пам'яті, мовлення, інтелектуальної сфери, емоційно-вольової сфери, особистісні особливості, особливості міжособистісних взаємин).
35. Складні форми порушень у дітей з розладами слуху (комбіновані вади із порушеннями зору, ЗПР, РВ, ДЦП, порушенням поведінки, порушенням мовлення).
36. Засади корекційно-розвивальної роботи із дітьми, які мають вади слуху.
37. Психологічні особливості формування мовлення глухих та слабчуючих дітей
38. Класифікація порушень зорової функції та причини її виникнення.
39. Закономірності психофізичного розвитку дітей з розладами зору.
40. Особливості психофізичного розвитку дітей з розладами зору.
41. Компенсаторні можливості дітей з розладами зору
42. Соціально-психологічна адаптація дітей з порушеннями зору.
43. Чинники порушення мовлення та класифікації мовленнєвих вад (види усних мовленнєвих порушень, види письмових мовленнєвих порушень).
44. Особливості психофізичного розвитку дітей з розладами мовлення.
45. Супровід дитини з розладами мовлення. Корекція мовленнєвих і немовленнєвих порушень у дітей з розладами мовлення.
46. Використання ігор у корекційній роботі із дітьми з розладами мовлення.
47. Особливості психофізичного розвитку осіб з порушенням опорно-рухового апарату.
48. Особливості психофізичного розвитку дитини з ДЦП.
49. Поняття розумової відсталості, основні діагностичні ознаки, диференційна діагностика з іншими видами дизонтогенезу.
50. Класифікації розумової відсталості (клініко-генетична, за рівнями прояву, форми недорозвитку за клініко-патогенетичними критеріями М. Певзнер).
51. Особливості психофізичного розвитку розумово відсталої дитини.
52. Сутність і зміст поняття «затримка психічного розвитку», фактори ЗПР дитини.
53. Класифікація форм затримки психічного розвитку та її рівнів. Особливості психофізичного розвитку дітей зі ЗПР.
54. Основні способи корекції і реабілітації дітей із ЗПР.
55. Проблеми психолого-педагогічного супроводу дітей із ЗПР.
56. Історичні аспекти становлення теорії аутизму.
57. Етіологія розладів аутичного спектру.
58. Класифікація аутизму в системі МКХ-11. Діагностичні критерії аутизму.
59. Рання діагностика аутизму.
60. Особливості психофізичного розвитку аутистичних дітей.

	<p>61. Складання індивідуальної програми розвитку аутистичної дитини.</p> <p>62. Засади психологічної роботи з батьками аутистичної дитини.</p> <p>63. Особливості корекційної роботи з аутистичною дитиною.</p> <p>64. Техніки ,які застосовуються під час терапії сенсорних розладів дітей-аутистів.</p> <p>65. Особливості роботи з аутистичною дитиною за методом Шоплера.</p> <p>66. Застосування програми ТЕАССН для адаптації аутистичних дітей.</p> <p>67. Застосування методу відео тренінгу для допомоги родинам аутистичних дітей.</p> <p>68. Психолого-педагогічний супровід аутистичної дитини в інклюзивному класі. Загальні положення та досвід роботи. Метод підтримувальної комунікації як метод налагодження продуктивної взаємодії з дітьми-аутистами; PECS (Picture Exchange Communication System) – альтернативна система комунікації з дітьми з розладами аутистичного спектру.</p> <p>69. Поняття про психопатію. Фактори виникнення та розвитку психопатій.</p> <p>70. Характеристика окремих форм психопатій (збудливий, істеричний, паранояльний, нестійкий, шизоїдний, гальмівний, мозаїчний тип).</p> <p>71. Механізми динаміки психопатій (компенсація, декомпенсація).</p> <p>72. Психопатичні реакції, чинники виникнення та психопрофілактика.</p> <p>73. Розлади потягів при психопатіях.</p> <p>74. Патологічне формування особистості, невропатії та відхилення від темпу сексуального розвитку.</p> <p>75. Поняття про ГРДУ як про нейропсихіатричний розлад.</p> <p>76. Чинники виникнення ГРДУ.</p> <p>77. Патогенез та симптоматика ГРДУ.</p> <p>78. Функції лобної кори великих півкуль головного мозку.</p> <p>79. Симптоми ГРДУ, пов'язані з недостатньою зрілістю лобної кори розлад імпульс-контролю; розлад прогнозування, планування та самоорганізації поведінки; розлад контролю уваги та аналізу інформації; розлад контролю емоцій; розлад контролю над власною руховою активністю, регулюванням процесів збудження/гальмування, розлад контролю емоцій.</p> <p>80. Вікова динаміка ГРДУ.</p> <p>81. Діагностика ГРДУ . Труднощі діагностики ГРДУ. Особливості проведення діагностичного обстеження. Діагностичні критерії ГРДУ за системою DSM-IV. Коморбідні розлади супутні до ГРДУ та вірогідні механізми їхнього виникнення.</p> <p>82. Диференційна діагностика при ГРДУ.</p> <p>83. Моделі допомоги дітям з синдромом ГРДУ.</p> <p>84. Супровід сімей із дітьми, які страждають на синдром ГРДУ.</p> <p>85. Супровід дитини з ГРДУ в системі інклюзивної освіти в загальній школі.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
	<p>Тема 1. Спеціальна психологія як галузь наукового знання. Предмет та завдання спеціальної психології. Спеціальна психологія як відгалуження дефектології та як самостійна галузь наукового знання. Зв'язок спеціальної психології з науками медичного, психологічного та</p>	<p>Лекція, презентація до лекції, до всіх лекцій по 2 год. 8 тем лекцій</p>	<p>1. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24-34. 2. Скрипник Т.В. Феноменологія аутизму: Монографія. – К.: Видавництво “Фенікс”, 2010. – 320 с. 3. Андрейко Б.В. Соціальні проблеми, що детермінують емоційні стани батьків дитини з порушенням розвитку / Андрейко Б.В. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: психологічні науки. Вип.1. 2016. С. 156-160. 4. Андрейко Б.В. Несприятливий прогноз розвитку дитини раннього віку / Андрейко Б.В. // Актуальні проблеми психології:</p>	<p>Опрацювання теоретичного матеріалу 2 год; Назвіть предмет, цілі та завдання спеціальної психології та дефектології. Дайте характеристику напрямів дефектології. З якими науками пов'язана дефектологія? Розкрийте їх зв'язок. Проаналізуйте предмет та завдання спеціальної психології.</p>	<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>

	педагогічного спрямування.		<p>зб. наук. праць Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Т. 3. Вип. 11. 2015. С. 201-218.</p> <p>5. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини / Андрейко Б.В. // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24-34.</p> <p>6. Андрейко Б.В. Психологічна допомога батькам дітей з порушенням розвитку // «Психологія і особистість»: зб. наук. праць, Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка. № 2 (10), ч. 2. 2016. С. 58-64.</p> <p>7. Даниєлс Е. Р. Залучення дітей з особливими потребами до загальноосвітніх класів / Елен Р. Даниєлс, Кей Стаффорд. – Львів, 2000. – 255 с.</p> <p>8. Діти з затримкою психічного розвитку та їх навчання: Навчальний посібник для педагогів і шкільних психологів: [Текст] / Т.Д. Ляшенко, Н.А. Бастун, Т.В.Сак. — К.:ІЗМН, 1997. — 128 с.</p> <p>9. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. - 265с</p> <p>10. Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами: зб. наукових праць. — К.: Університет «Україна», 2010. – № 7(9). – 561 с.</p> <p>11. Основи дефектології : навчальний посібник для студ. вищ. пед. навч. закладів / [П. М.Маруненко, В. І. Бобрицька, Є. О Неведомька, З.Ф. Сіверс]; КМПУ ім. Б. Д. Грінченка. - Вид. 2-е,стереотип.— Київ, 2006. — 144 с.</p> <p>12. Синьов В. М., Кобернік Г. М. Основи дефектології: навч. посібник. – К.: Вища шк.,1994. – 143 с.</p>	<p>Обґрунтуйте необхідність психологічної допомоги дітям з особливими потребами та проаналізуйте умови підвищення її ефективності.</p> <p>Завдання для самостійної роботи: «Процес компенсації та резервні можливості вищої нервової діяльності», «Закон Л.С. Виготського перетворення мінуса дефекта в плюс компенсації», «Межі компенсації для різних форм порушеного розвитку» (реферативна доповідь, презентація)</p>	
	<p>Тема 1. Спеціальна психологія як галузь наукового знання. Предмет та завдання спеціальної психології. Спеціальна психологія як відгалуження дефектології та як</p>	<p>Практичне заняття, опитування, презентація, групова робота, Аналіз наукових джерел</p>	<p>Література вказана до теми лекційного заняття</p>		<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>

	самостійна галузь наукового знання. Зв'язок спеціальної психології з науками медичного, психологічного та педагогічного спрямування.	До всіх практичних по 2 год, загалом 8 практичних по темах лекцій			
	<p>Тема 2. Спеціальна психологія як галузь наукового знання.</p> <p>Основні категорії спеціальної психології. Порушений розвиток (дизонтогенез), структура порушеного розвитку: первинний, вторинний дефекти та взаємозв'язки між ними. Категорія дітей з особливими потребами. Корекція. Компенсація та її рівні: біологічний, психологічний, соціально-психологічний, соціальний. Декомпенсація та псевдо компенсація. Опирання на більш збереженні функції. Соціальна реабілітація, габілітація, соціальна адаптація. Поняття «інвалід» та «інвалідизація».</p>	Лекція, презентація до лекції	<p>1. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини / Андрейко Б.В. // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24-34.</p> <p>2. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. –С.29-67.</p> <p>3. Діти з затримкою психічного розвитку та їх навчання: Навчальний посібник для педагогів і шкільних психологів: [Текст] / Т.Д. Ляшенко, Н.А. Бастун, Т.В.Сак. — К.:ІЗМН, 1997. — 128 с</p> <p>4. Островська К.О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник, 2006. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – С.6-9.</p> <p>5. Синьов В. М., Кобернік Г. М. Основи дефектології: навч. посібник. – К.: Вища шк., 1994. – 143 с.</p>		Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми
	<p>Тема 2. Спеціальна психологія як галузь наукового знання.</p> <p>Основні категорії спеціальної психології. Порушений розвиток (дизонтогенез),</p>	Практичне заняття, опитування, презентація, групова робота, Аналіз наукових джерел	Література вказана до теми лекційного заняття		Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми

	<p>структура порушеного розвитку: первинний, вторинний дефекти та взаємозв'язки між ними. Категорія дітей з особливими потребами. Корекція. Компенсація та її рівні: біологічний, психологічний, соціально-психологічний, соціальний. Декомпенсація та псевдокомпенсація. Опирання на більш збереженні функції. Соціальна реабілітація, габілітація, соціальна адаптація. Поняття «інвалід» та «інвалідизація».</p>				
	<p>Тема 3. Історія розвитку спеціальної психології. Становлення спеціальної психології в Європі та США. Історичні нариси становлення спеціальної психології в Україні. Діяльність Лікарсько-педагогічного інституту (м. Київ) під керівництвом І.О. Сікорського.</p>	<p>Лекція, презентація до лекції</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами: зб. наукових праць. — К.: Університет «Україна», 2010. — № 7(9). — 561 с. 2. Бондар Є.О. Виховання осіб з психофізичними вадами як соціальна проблема / Є.О. Бондар // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами: зб. наук. пр. — К.: Університет "Україна", 2004. 3. Бондар В.І., Золотоверх. Історія олігофренопедагогіки: Підручник. — К.: Знання, 2007. — 375 с. 4. Соколянський Іван Опанасович (1889-1960) — засновник вітчизняної педагогіки сліпоглухонімих (тифлосурдопедагогіки) // Педагогічна Харківщина. Довідник. Харків, 1997. С. 130-131. 5. Синьов В. М., Кобернік Г. М. Основи дефектології: навч. посібник. — К.: Вища шк., 1994. — 143 с. 6. Соколянський Іван Опанасович //Українські лікарі. Бібліографічний довідник. Кн.3. Учасники національно-визвольної боротьби й українського державотворення, репресовані та реабілітовані лікарі України. Львів, 2008. — С.191-193 7. Хохліна О.П. Виготський Л.С. про розвиток розумово відсталих дітей / О.П. Хохліна // Педагогіка і психологія. — 1997. — № 2 (15). — С. 186-193. 	<p>Охарактеризуйте ставлення до осіб з порушенням розвитку в різних країнах та у різні історичні періоди. Внесок І.О. Сікорського в розвиток соціальної психології та дефектології. Які концепції Л.С. Виготського найбільш значущі для соціальної психології? Які концепції І.О. Соколянського найбільш значущі для соціальної психології? Окресліть актуальні проблеми та перспективні напрями розвитку сучасної спеціальної психології.</p>	<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>

	<p>Тема 3. Історія розвитку спеціальної психології. Становлення спеціальної психології в Європі та США. Історичні нариси становлення спеціальної психології в Україні. Діяльність Лікарсько-педагогічного інституту (м. Київ) під керівництвом І.О. Сікорського.</p>	<p>Практичне заняття, опитування, презентація,групова робота</p>	<p>Література вказана до теми лекційного заняття</p>		
	<p>Тема 4. Історія розвитку спеціальної психології. Внесок Л.С. Виготського у розробку дефектології та спеціальної психології. Внесок І.О. Соколянського у розвиток тифлосурдопедагогіки. Сучасний етап розвитку спеціальної психології: від ізоляції до інтеграції та інклюзії. Досягнення та пріоритети.</p>	<p>Лекція, презентація до лекції</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини / Андрейко Б.В. // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24-34. 2. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. –С.29-67. 3. Островська К.О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник, 2006. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – С.6-9. 4. Синьов В. М., Кобернік Г. М. Основи дефектології: навч. посібник. – К.: Вища шк.,1994. – 143 с. 	<p>2 год</p>	<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>
	<p>Тема 4. Історія розвитку спеціальної психології. Внесок Л.С. Виготського у розробку дефектології та спеціальної психології. Внесок І.О. Соколянського у розвиток тифлосурдопедагогіки. Сучасний етап розвитку спеціальної психології: від ізоляції до інтеграції</p>	<p>Практичне заняття, опитування, презентація</p>	<p>Література вказана до теми лекційного заняття</p>		<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>

	та інклюзії. Досягнення та пріоритети.					
	<p>Тема 5. Загальна характеристика розладів психофізичного розвитку та їх причини. Розуміння норми та аномалії у психофізичному розвитку особистості. Поняття про нормальний та порушений розвиток. Критерії нормального розвитку за Л. Пожар. Умови нормального розвитку за О.Р. Лурією. Основні параметри аналізу та основні форми дизонтогенезу (за Ушаковим, ковальовим; за Лебединським). Закономірності дизонтогенезу.</p>	Лекція, презентація до лекції	<p>5. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24-34.</p> <p>6. Скрипник Т.В. Феноменологія аутизму: Монографія. – К.: Видавництво “Фенікс”, 2010. – 320 с.</p> <p>7. Андрейко Б.В. Соціальні проблеми, що детермінують емоційні стани батьків дитини з порушенням розвитку / Андрейко Б.В. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: психологічні науки. Вип.1. 2016. С. 156-160.</p> <p>8. Андрейко Б.В. Несприятливий прогноз розвитку дитини раннього віку / Андрейко Б.В. // Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Т. 3. Вип. 11. 2015. С. 201-218.</p> <p>9. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини / Андрейко Б.В. // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24-34.</p> <p>10. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. –С.29-67.</p> <p>11. Островська К.О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник, 2006. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – С.6-9.</p> <p>12. Синьов В. М., Кобернік Г. М. Основи дефектології: навч. посібник. – К.: Вища шк.,1994. – 143 с.</p>	2 год	<p>Сучасне уявлення про норму індивідуального розвитку (статистична, функціональна, ідеальна норма). Проаналізувати схему умов адекватного психічного розвитку за О. Р. Лурія. Охарактеризувати фактори внутрішнього та зовнішнього середовища та їхній вплив на розвиток дитини через материнський та батьківський організм Дайте порівняльну характеристику «первинним» і «вторинним» порушенням розвитку. Навести класифікацію порушень розвитку (стійкий тотальний недорозвиток, затримка психічного розвитку, пошкоджений розвиток, дефіцитарний розвиток, дисгармонійний розвиток, викривлений розвиток.</p>	Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми
	<p>Тема 5. Загальна характеристика розладів психофізичного розвитку та їх причини. Розуміння норми та аномалії у психофізичному</p>	Практичне заняття, опитування, презентація, групова робота	Література вказана до теми лекційного заняття		Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми	

	<p>розвитку особистості. Поняття про нормальний та порушений розвиток. Критерії нормального розвитку за Л. Пожар. Умови нормального розвитку за О.Р. Лурією. Основні параметри аналізу та основні форми дизонтогенезу (за Ушаковим, ковальовим; за Лебединським). Закономірності дизонтогенезу.</p>				
	<p>Тема 6. Загальна характеристика розладів психофізичного розвитку та їх причини. Критичні періоди та чинники порушення психофізичного розвитку. Ендогенні (хромосомні та генні аберації), екзогенні (фізичні, хіміко-біологічні) чинники порушення внутрішньоутробного розвитку. Чинники, пов'язані із протіканням пологів Чинники, пов'язані з періодом раннього дитинства: Психосоціальні – психологічні та чинники найближчого соціального оточення, які можуть ускладнювати порушений розвиток. Кризові періоди дитинства.</p>	<p>Лекція, презентація до лекції</p>	<p>1. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини / Андрейко Б.В. // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24-34.</p> <p>2. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. –С.29-67.</p> <p>3. Островська К.О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник, 2006. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – С.6-9.</p> <p>4. Синьов В. М., Кобернік Г. М. Основи дефектології: навч. посібник. – К.: Вища шк., 1994. – 143 с.</p>	<p>2 год</p>	<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>

	<p>Тема 6. Загальна характеристика розладів психофізичного розвитку та їх причини. Критичні періоди та чинники порушення психофізичного розвитку. Ендогенні (хромосомні та генні аберації), екзогенні (фізичні, хіміко-біологічні) чинники порушення внутрішньоутробного розвитку. Чинники, пов'язані із протіканням пологів Чинники, пов'язані з періодом раннього дитинства: Психосоціальні – психологічні та чинники найближчого соціального оточення, які можуть ускладнювати порушений розвиток. Кризові періоди дитинства.</p>	<p>Практичне заняття, опитування, презентація</p>	<p>Література вказана до теми лекційного заняття</p>		<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>
	<p>Тема 7. Діагностика відхилень у психофізичному розвитку. Принципи психологічної діагностики дітей з особливими потребами. Методи психологічної діагностики дітей з особливими потребами (спостереження, опитування, метод катанестичної бесіди, експеримент, тестування,</p>	<p>Лекція, презентація до лекції</p>	<p>1. Андрейко Б.В. Несприятливий прогноз розвитку дитини раннього віку / Андрейко Б.В. // Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Т. 3. Вип. 11. 2015. С. 201-218. 2. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини / Андрейко Б.В. // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24-34. 3. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. –С.71-86.</p>	<p>2 год Проаналізувати принципи психологічного обстеження дітей з особливими потребами за Віготським, Рубінштейном, Волковим, Козявкіним. Які принципи та особливості діагностики є найбільш значущими в обстеженні дітей з різними типами</p>	<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>

	аналіз продуктів діяльності).		4. Синьова Є.П. Тифлопсихологія. Психологічні особливості людей з глибокими порушеннями зору [Текст] / Є.П. Синьова— К., 2008. — 365 с.	психічного дизонтогенезу. Навести приклади функціональної доцільності застосування різних методів для обстеження різних категорій дітей з особливими потребами. Проаналізувати основні складові психолого-педагогічного заключення.	
	Тема 7. Діагностика відхилень у психофізичному розвитку. Принципи психологічної діагностики дітей з особливими потребами (Виготський, Рубінштейн, Волков, Козьявкін). Методи психологічної діагностики дітей з особливими потребами (спостереження, опитування, метод катamnестичної бесіди, експеримент, тестування, аналіз продуктів діяльності).	Практичне заняття, опитування, презентація, Аналіз наукових джерел	Література вказана до теми лекційного заняття		
	Тема 8. Діагностика відхилень у психофізичному розвитку. Вимоги до складання психолого-педагогічного заключення та основні його складові.	Лекція, презентація до лекції	1. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини / Андрейко Б.В. // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24-34.		Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми

	<p>Психологічний супровід людей з обмеженими можливостями, напрямки виховання і навчання ДЗОП (дітей з особливими потребами): Поняття «інвалід», «інвалідність», параметри оцінки ступеня інвалідизації людини. Бар'єри, які ставить перед людиною інвалідність.</p>		<ol style="list-style-type: none"> 2. Діти з затримкою психічного розвитку та їх навчання: Навчальний посібник для педагогів і шкільних психологів: [Текст] / Т.Д. Ляшенко, Н.А. Бастун, Т.В.Сак. — К.:ІЗМН, 1997. — 128 с. 3. Індекс інклюзії: дошкільний навчальний заклад: Навчально-методичний посібник / Кол. упорядників: Патрикеева О. О., Дятленко Н. М., Софій Н. З., Найда Ю. М. Під заг. ред. Шинкаренко В. І. — К.: ТОВ «Видавничий дім “Плеяди”», 2013. — 100 с. 4. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практ. посіб. / [Тім Лорман, Джоан Хеппелер, Девід Харві]; пер. з англ. — К.: СПД-ФО Парашин І.С., 2010. — 296 с. 5. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально методичний посібник / Кол. авторів: Колупаєва А. А., Софій Н. З., Найда Ю. М. та ін. За заг. ред. Даниленко Л. І., — К.: 2007. — 128 с. 6. Ковальов В. В. Семіотика й діагностика психічних захворювань у дітей і підлітків: [Текст] / В.В.Ковальов. — М., 1985. —С.48-61. 7. Колупаєва А.А. Досвід реалізації інклюзивної освіти в країнах Європи / Колупаєва А.А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітні навчальні заклади: Монографія. — К.: Педагогічна думка, 2007 р. — 458 с 		
	<p>Тема 8. Діагностика відхилень у психофізичному розвитку. Вимоги до складання психолого-педагогічного заключення та основні його складові.</p>	<p>Практичне заняття, опитування, презентація, Виконання контрольних завдань Теми 1-8.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини / Андрейко Б.В. // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24-34. 2. Діти з затримкою психічного розвитку та їх навчання: Навчальний посібник для педагогів і шкільних психологів: [Текст] / Т.Д. Ляшенко, Н.А. Бастун, Т.В.Сак. — К.:ІЗМН, 1997. — 128 с. 3. Індекс інклюзії: дошкільний навчальний заклад: Навчально-методичний посібник / Кол. упорядників: Патрикеева О. О., Дятленко Н. М., Софій Н. З., Найда Ю. М. Під заг. ред. Шинкаренко В. І. — К.: ТОВ «Видавничий дім “Плеяди”», 2013. — 100 с. 4. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практ. посіб. / [Тім Лорман, Джоан Хеппелер, Девід Харві]; пер. з англ. — К.: СПД-ФО Парашин І.С., 2010. — 296 с. 5. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально методичний посібник / Кол. авторів: Колупаєва А. А., Софій Н. З., Найда Ю. М. та ін. За заг. ред. Даниленко Л. І., — К.: 2007. — 128 с. 6. Ковальов В. В. Семіотика й діагностика психічних захворювань у дітей і підлітків: [Текст] / В.В.Ковальов. — М., 1985. —С.48-61. 		<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>

			7. Колупасва А.А. Досвід реалізації інклюзивної освіти в країнах Європи / Колупасва А.А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітні навчальні заклади: Монографія. – К.: Педагогічна думка, 2007 р. – 458 с	
	<p>Тема 9. Психологічні особливості людей з обмеженими можливостями, напрямки виховання і навчання ДЗОП (дітей з особливими потребами): Поняття «інвалід», «інвалідність», параметри оцінки ступеня інвалідизації людини. Бар'єри, які ставить перед людиною інвалідність.</p>	<p>Практичне заняття, опитування, презентація</p>	<p>1. Андрейко Б.В. Психологічна допомога батькам дітей з порушенням розвитку // «Психологія і особистість»: зб. наук. праць, Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка. № 2 (10), ч. 2. 2016. С. 58-64. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Psios_2016_2%282%29_6</p> <p>2. Андрейко Б.В., Химко М.Б. Психотерапевтична робота з батьками дітей з особливими потребами та робота з проблемною поведінкою/ Андрейко Б.В., Химко М.Б. // Психологічний часопис. Науково-практичний журнал Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. №. 2(4). 2016. С. 31-43.</p> <p>3. Андрейко Б.В., Островська К.О. Статистичні результати ефективності програми психологічних послуг для батьків дітей з особливими потребами у групах “взаємодопомоги”/ Андрейко Б.В., Островська К.О. // Психологічний часопис. Науково-практичний журнал Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. № 5(9). 2017. С. 117-128. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/psch_2017_5_12</p>	<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>

	<p>Тема 10. Психологічний супровід людей з обмеженими можливостями, напрямки виховання і навчання ДЗОП (дітей з особливими потребами): Моделі реабілітації людей з особливими потребами (медична, соціальна, політична, модель «культурного плюралізму»).</p>	<p>Практичне заняття, опитування, презентація</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрейко Б.В. Психологічна допомога батькам дітей з порушенням розвитку // «Психологія і особистість»: зб. наук. праць, Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка. № 2 (10), ч. 2. 2016. С. 58-64. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Psios_2016_2%282%29_6 2. Андрейко Б.В., Химко М.Б. Психотерапевтична робота з батьками дітей з особливими потребами та робота з проблемною поведінкою/ Андрейко Б.В., Химко М.Б. // Психологічний часопис. Науково-практичний журнал Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. № 2(4). 2016. С. 31-43. 3. Андрейко Б.В., Островська К.О. Статистичні результати ефективності програми психологічних послуг для батьків дітей з особливими потребами у групах “взаємодопомоги”/ Андрейко Б.В., Островська К.О. // Психологічний часопис. Науково-практичний журнал Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. № 5(9). 2017. С. 117-128.Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/psch_2017_5_12 		<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>
	<p>Тема 11. Психологічні особливості дитини з порушеннями слуху Причини порушення слуху. Класифікація порушень слуху, групи осіб з розладами слуху. Закономірності психічного розвитку глухих і слабочуючих дітей. Особливості психофізичного розвитку осіб з розладами слуху (порушення моторики, перцептивні особливості, особливості уваги, пам'яті, мовлення, інтелектуальної сфери,</p>	<p>Практичне заняття, опитування, презентація</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Szewczenko W. Rehabilitacja dzieci z implantami ślimakowymi w Ukrainie w nowoczesnych warunkach. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J, Paedagogia-Psychologia, 2022, 35(2), S. 155–163. DOI: 10.17951/j.2022.35.2.155-163. 2.Włodimir Szewczenko. Feliks Mowczanowski (1853–1921) i jego innowacyjne podejście do edukacji dzieci głuchoniemych w początkach XX wieku. Szkola Specjalna: czasopismo poświęcone sprawom pedagogiki specjalnej / [red. nacz. Janina Doroszevska]. – Warszawa: Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 2022, 3(314) LXXXIII. S. 221-228. https://e-szkolaspecjalna.pl/resources/html/article/details?id=230645 DOI: 10.5604/01.3001.0015.9197 3.Шевченко В.М. Реабілітація дітей з порушеннями слуху в Україні на сучасному етапі // Вісник НАПН України. – Київ: НАПН України. – 2021. – 3(2). https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-2-8-1 4.Шевченко Володимир. Підготовка фахівців для реабілітації дітей з кохлеарними імплантами // Рідна школа. – Київ: Педагогічна думка. – 2021. – № 4-5. – С. 37-40. 	<p>2 год Назвіть і охарактеризуйте основні причини порушень слуху і відповідно групи дітей з розладами слуху. Які закономірності психічного розвитку та навчально-пізнавальної діяльності глухих і слабочуючих дітей вам відомі? Проаналізуйте особливості психофізичного розвитку осіб з розладами слуху (порушення моторики, перцептивні</p>	<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>

	<p>емоційно-вольової сфери, особистісні особливості, особливості міжособистісних взаємин).</p>		<p>5. Роюк С. Є. Міжособистісна взаємодія дітей із розладами слуху //Психологічні перспективи. – 2009. – Вип. 14. – С. 135 – 142.</p>	<p>особливості, особливості уваги, пам'яті, мовлення, інтелектуальної сфери, емоційно-вольової сфери, особистісні особливості, особливості міжособистісних взаємин). У чому полягає специфіка і особливість складних форм порушень у глухих дітей? Завдання для самостійної роботи: «Функції психолога у розвитку слухового сприймання та розвитку мовлення учнів з розладами слуху», «Етико-психологічні засади спілкування з особами із розладами слуху» (реферативна доповідь, презентація) Завдання для групової роботи студентів: аналіз статей:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Квашук О. В. Розвиток уваги дітей з розладами слуху молодшого шкільного віку за допомогою методу глино терапії. ● Роюк С.Є. Психологічні особливості соціалізації дітей молодшого шкільного віку з порушеннями слуху 	
--	--	--	---	---	--

	<p>Тема 12. Психологічні особливості дитини з порушеннями слуху Причини порушення слуху. Класифікація порушень слуху, групи осіб з розладами слуху. Закономірності психічного розвитку глухих і слабочуючих дітей. Особливості психофізичного розвитку осіб з розладами слуху (порушення моторики, перцептивні особливості, особливості уваги, пам'яті, мовлення, інтелектуальної сфери, емоційно-вольової сфери, особистісні особливості, особливості міжособистісних взаємин).</p>	<p>Практичне заняття, опитування, презентація, Групова робота</p>	<p>1. Szewczenko W. Rehabilitacja dzieci z implantami ślimakowymi w Ukrainie w nowoczesnych warunkach. <i>Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J, Paedagogia-Psychologia</i>, 2022, 35(2), S. 155–163. DOI: 10.17951/j.2022.35.2.155-163.</p> <p>2. Wołodimir Szewczenko. Feliks Mowczanowski (1853–1921) i jego innowacyjne podejście do edukacji dzieci głuchoniemych w początkach XX wieku. <i>Szkola Specjalna: czasopismo poświęcone sprawom pedagogiki specjalnej</i> / [red. nacz. Janina Doroszevska]. – Warszawa: Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 2022, 3(314) LXXXIII. S. 221-228. https://e-szkolaspecjalna.pl/resources/html/article/details?id=230645 DOI: 10.5604/01.3001.0015.9197</p> <p>3. Шевченко В.М. Реабілітація дітей з порушеннями слуху в Україні на сучасному етапі // Вісник НАПН України. – Київ: НАПН України. – 2021. – 3(2). https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-2-8-1</p> <p>4. Шевченко Володимир. Підготовка фахівців для реабілітації дітей з кохлеарними імплантатами // Рідна школа. – Київ: Педагогічна думка. – 2021. – № 4-5. – С. 37-40.</p> <p>5. Рюк С. Є. Міжособистісна взаємодія дітей із розладами слуху // Психологічні перспективи. – 2009. – Вип. 14. – С. 135 – 142.</p>		<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>
	<p>Тема 13. Особливості розвитку, навчання і виховання дитини з розладами зору. Класифікація порушень зорової функції та причини її виникнення. Закономірності психофізичного розвитку дітей з розладами зору.</p>	<p>Практичне заняття, опитування, презентація, Групова робота</p>	<p>1. Гребенюк Т.М. Соціально-психологічна адаптація інвалідів з розладами зору до навчання у вищих навчальних закладах [Текст] : дис... канд. психол. наук: 19.00.08 / Гребенюк Тетяна Миколаївна; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. - К., 2008. – 215с</p> <p>2. Клопота Є. А. Особливості формування "Я-образу" в осіб з розладами зору [Текст] : дис... канд. психол. наук: 19.00.01 / Клопота Євгеній Анатолійович; Харківський держ. педагогічний ун-т ім. Г.С.Сковороди. - Х., 2004. - 182 арк.: рис. - арк. 159-176.</p> <p>3. Корнилова И.Г. Личностное своеобразие и его роль в процессе социализации подростков с патологией зрения // Дефектология. 2001. № 2. С. 3–12.</p> <p>4. Литвак А. Г. Психологія сліпих та слабозорих: навч. посібник [Текст] / А.Г. Литвак. - СПб.: Вид-во РГПУ, 1998. — 342с.</p>	<p>2 год. Які основні причини порушення зору? Охарактеризуйте відому вам класифікацію осіб з порушеннями зору та розкрийте її значення для освітньої та корекційно-реабілітаційної практики. Назвіть закономірності психофізіологічного розвитку осіб з розладами зору.</p>	<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>

			<p>5. Синьова Є. П. Рельєфно-крапкове письмо сліпих. Шрифт Л.Брайля: навчальний посібник [Текст] / Синьова Є.П. – К.,2003. – 108 с.</p>	<p>Проаналізуйте особливості психофізичного розвитку осіб з розладами зору. Проаналізуйте труднощі соціально-психологічної адаптації незрячих та слабозорих осіб у колектив зрячих людей. Завдання для самостійної роботи: «Психологічні бар'єри у міжособистісній взаємодії зрячих та осіб із розладами зору», «Психічний розвиток сліпоглухонімої дитини» (реферативна доповідь, презентація) Аналіз монографії О. Скороходової «Як я сприймаю й уявляю навколишній світ». Завдання для групової роботи: аналіз сучасних публікацій в галузі тифлопедагогіки та тифлопсихології.</p>	
	<p>Тема 14. Особливості розвитку, навчання та виховання особистості з розладами мовлення Чинники порушення мовлення та класифікації мовленнєвих вад (види усних мовленнєвих порушень, види письмових мовленнєвих</p>	<p>Практичне заняття, опитування, презентація, Групова робота</p>	<p>1. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. –С.220-236.</p> <p>2. http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2022/53/part_2/11.pdf</p> <p>3. Галущенко В.І. Визначення груп дітей зі стертою дизартрією за провідними сенсорно-перцептивними каналами модальності. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 19 : Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. 2013.</p>	<p>2 год Які особливості розвитку особистості дитини з порушеннями мови? Якої спеціалізованої допомоги вони потребують? Які основні види порушень усної мови вам відомі? У чому їх суть? Які види</p>	<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>

	<p>порушень. Особливості психофізичного розвитку дітей з розладами мовлення.</p>		<p>4. Галущенко В.І. Впровадження засобів нейробіки у корекційній роботі з дітьми з порушеннями мовлення. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки. 2016. № 3. С. 110-113. 6. Конопляста С. Ю. Психолого-педагогічне вивчення дітей з розладами мовлення. Удосконалення підготовки науково-педагогічних кадрів в Україні: зб. наукових праць. К.: УДПУ імені М. П. Драгоманова, 1997.</p> <p>5. Севастьянова, Т. В. Позбавляємося від агресії за допомогою гри / Т. В. Севастьянова</p>	<p>письмових порушень мови вам відомі? У чому вони проявляються? Розкрийте основні напрямки корекції з дітьми із проблемами мовлення. Завдання для самостійної роботи: «Елективний мутизм», «Особливості психологічної роботи з дитиною із заїканням. Поради батькам та педагогам» (реферативна доповідь, презентація)</p>	
	<p>Тема 15. Використання короткотермінової терапії зосередженої на вирішенні BSFT у психотерапевтичній роботі з батьками дітей з ООП Розширення інформації, щодо корекції та вдосконалення вмінь міжособистісної взаємодії за допомогою психотренінгу для батьків. Психотерапевтична робота з батьками дітей з особливими потребами з використанням короткотермінової терапії зосередженої на вирішенні BSFT.</p>	<p>Практичне заняття, опитування, презентація, Групова робота</p>	<p>1. Андрейко Б.В., Химко М.Б. Психотерапевтична робота з батьками дітей з особливими потребами та робота з проблемною поведінкою // Психологічний часопис. Науково-практичний журнал Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. №. 2(4). 2016. С. 31-43.</p> <p>2. Андрейко Б.В., Островська К.О. Психотерапевтична робота з батьками дітей з особливими потребами з використанням короткотермінової терапії зосередженої на вирішенні BSFT//Психологічний часопис. Науково-практичний журнал Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. № 1(5). 2017. С. 5-17.</p>	<p>2 год. Розглянути 5 технік BSFT у психотерапевтичній роботі з батьками дітей з ООП.</p>	<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>
	<p>Тема 16. Особливості дизонтогенезу за типом спотвореного розвитку. Аутизм.</p>	<p>Практичне заняття, опитування, презентація, Групова робота</p>	<p>1. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини / Андрейко Б.В. // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського</p>	<p>2 год Проаналізуйте які симптоми у їх поєднанні можуть свідчити про загрозу формування</p>	

<p>Історичні аспекти становлення теорії аутизму. Етіологія розладів аутичного спектру. Класифікація аутизму в системі МКХ-10.</p> <p>Діагностичні критерії аутизму. Рання діагностика аутизму. Особливості психофізичного розвитку аутистичних дітей.</p> <p>Особливості психофізіологічного розвитку дитини з синдромом ГРДУ (гіперкенетичним синдромом)</p> <p>Поняття про ГРДУ як про нейропсихіатричний розлад. Чинники виникнення ГРДУ.</p> <p>Патогенез та симптоматика ГРДУ. Функції лобної кори великих півкуль головного мозку.</p> <p>Модульний контроль Тести в системі мудл</p>		<p>національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24-34.</p> <p>2. Андрейко Б.В, Гриневич Х.П. Особливості психічних процесів дітей молодшого дошкільного віку з гіперактивним розладом та дефіцитом уваги / Б. В.Андрейко, Х.П. Гриневич // Збірник студентських наукових досліджень «Освітній альманах». – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. – Вип. 2. – 237 с. – С. 39-49. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:https://pedagogy.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/03/Osvitniy-almanakh_Vypusk-2_2019rik.pdf</p> <p>3. Андрейко Б.В., Біль А.Р. Психологічні особливості міжособистісного спілкування дітей дошкільного віку з гіперактивним розладом з дефіцитом уваги /Андрейко Б.В., Біль А.Р. // Науковий журнал причорноморського науково-дослідницького інституту економіки та інновацій. м. Херсон, 2020. – Вип. 21. Т.2. – 237 с. – С. 53-56. [Електроннийресурс].Режимдоступу:Випуск№21(2020)/http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/21/part_2/13.pdf</p> <p>4. Островська К.О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник, 2006. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 110 с.</p> <p>5. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами: Навчально-методичний посібник / За заг. ред. Колупаєвої А.А. – К.: – ТОВ ВПЦ «Літопис –XX» - 2010.</p> <p>6. Романчук О. Розлади спектру аутизму в запитаннях та відповідях / Олег Романчук – Львів : Колесо, 2010. – 168 с.</p> <p>7. Скрипник Т. В. Інтеграційний літній табір: простір розвитку дітей з аутизмом / Т. В. Скрипник, Г. М. Хворова, Г. Г. Смоляр. – К.: ПВП «Задруга», 2007. – 96 с.</p> <p>8. Романчук О. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги у дітей.</p> <p>9. Ферт О. Обдаровані діти з ГРДУ: позитивні сторони та складності у навчанні / О.Ферт // Креативність і творчість. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Соціологія. Психологія. Педагогіка. – К., 2009. – Темат. вип. № 1. – С. 144–147.</p> <p>10. Ферт О. Організація середовища та ефективної роботи у класній кімнаті для учнів з ГРДУ / О.Ферт // Дефектологія. – 2009. – Вип. 3. – С. 15–18.</p> <p>11. Ферт О. Психолого-педагогічні умови підготовки фахівців до роботи з гіперактивними учнями в системі загальноосвітніх закладів</p>	<p>спотвореного дизонтогенезу за аутистичною моделлю? За якими критеріями спеціалісти діагностують РДА? Проаналізуйте етіологічні чинники у різних концепціях аутизму. Назвіть закономірності психофізичного розвитку при розладах аутистичного спектру. Охарактеризуйте специфіку пізнавальних та емоційно-вольових процесів дитини з розладами аутистичного спектру. В чому виявляється специфіка соціальної взаємодії дітей з розладами аутистичного спектру. Завдання для групової роботи: «Порівняльна характеристика «здорової» дитини та дитини-аутиста на стадії немовляти»; «Порівняльна характеристика «здорової» дитини та дитини-аутиста від одного до трьох років»; «Порівняльна характеристика «здорової» дитини та дитини-аутиста дошкільного та</p>	
---	--	--	---	--

			<p>України / О.Ферт // Вища освіта України. – К., 2008. – Т.ІІ (9). – С. 572–577.</p> <p>12. Ферт О. Розвиток соціальних навичок дитини з ГРДУ в колективі однолітків / Ольга Ферт // <i>Rozwój polskiej i ukraińskiej teorii i praktyki pedagogicznej na przestrzeni XIX–XXI wieku</i>. Т. 3. Dziecko w teorii i praktyce pedagogicznej. Розвиток польської та української освіти і педагогічної думки (XIX–XX ст.). Т.3. Дитина в педагогічній теорії і практиці. Publikacja sfinansowana przez Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego, Oficyna Wydawnicza ATUT / red. Anna Haratyk, Iryna Myshchyshyn. – Wrocław : Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2014. – S 161–169.</p>	<p>молодшого шкільного віку».</p> <p>Завдання для самостійної роботи: підготовка до колоквиуму на тему «Психолого-педагогічний супровід дитини з розладами аутистичного спектру». Питання до колоквиуму: Особливості спілкування психолога з батьками дітей-аутистів. Техніки, які застосовуються під час терапії сенсорних розладів дітей-аутистів. Особливості роботи з аутистичною дитиною за методом Шоплера. Застосування програми ТЕАССН для адаптації аутистичних дітей? Застосування методу відео тренінгу для допомоги родинам аутистичних дітей? Психолого-педагогічний супровід аутистичної дитини в інклюзивному класі. Загальні положення та досвід роботи. Метод підтримувальної комунікації як метод налагодження продуктивної взаємодії з дітьми-аутистами; PECS (Picture Exchange Communication System) – альтернативна система</p>	
--	--	--	---	--	--

				комунікації з дітьми з розладами аутистичного спектру.	
--	--	--	--	--	--